

RECENSION

Ulrich Mühe i *De andras liv*

De andras liv

Originaltitel: **Das Leben der Anderen**

Svensk titel: **De andras liv**

Regi: **Florian Henckel von Donnersmarck**

Producent: **Quirin Berg, Max Wiedemann**

Manus: **Florian Henckel von Donnersmarck**

Foto : **Hagen Bogdanski**

Roller: **Martina Gedeck, Ulrich Mühe, Sebastian Koch, Ulrich Tukur, Thomas Thieme, Hans-Owe Bauer, Volkmar Kleinert, Matthias Brenner, Hubert Knaup m fl**

Tyskland 2006

Längd : **2 tim 17 min**

Censur: **tillåten från 7 år**

Distributör: **Sandrew Metronome Distribution Sweden AB**

De andras liv (regi Florian Henckel von Donnersmarck) utspelar sig i gamla DDR och greppar över närmare tio år från 80-talets mitt och framåt. Tyngdpunkten är förlagd till det tidigare skedet, innan murens fall och återföreningen, när Der Staatssicherheitsdienst (Stasi) lurade bakom varenda buske.

Det var en samhällsordning där ingen kunde vara säker på någonting, vem som var vän eller älskande, vem som var angivare. Staten hade sina mycket brutala påtryckningsmetoder för dem som inte höll tand för tunga och sjöng med i Honecker-kören. Det blir en ung fänrik varse när han vid lunchbordet drar en Honeckervits, från början omedveten om överordnades närvaro. Finito med den karriären.

Handlingen kretsar kring några intellektuella, med dramatikern George Dreyman och hans sambo, stjärnskådespelerskan Christa-Maria Sieland i centrum. Hans pjäser får spelas, med henne i huvudrollen, men på en premiärkväll bestämmer kulturministern, tidigare säkerhetschefen Bruno Hempf att de ska övervakas. Så

sker också, med all den finess Stasi förmår, och den var inte dålig. Lägenheten buggas effektivt och omärkligt. Till operativ chef för operationen, stationerad på vinden ovanpå, utses kapten Gerd Wiesler, vars kapacitet vi tidigare lärt känna under filmens inledande förhörsscener i Stasis arrestlokal. Inget tvivel alltså om att han är hängiven systemet.

Efter en hemligt utsmugglad artikel om självmordsfrekvensen i DDR till tidskriften *Der Spiegel* dras snaran åt kring de två. Dessförinnan har minister Kempf visat Christa-Maria Sieland vad makt kan användas till i ett totalitärt system. Hon har ingen möjlighet sagt säga nej till hans mycket fysiska inviter om hon vill fortsätta sin karriär vid teatern.

Mer ska inte sägas om handlingen, bara att den har allt. Spänning, kärlek, svek, faktiskt även ett och annat skratt. Tårar. Utan att på Hollywood-manér safta till med våldscener byggs här upp en spänning som är av det fysiskt påtagliga slaget, den kryper innanför skinnet på en. Att leva i denna stat, vars tentakler fanns in i minsta familjevård måste ha varit på många vis närmast outhärdligt.

Det som skildras i *De andras liv* är en stat, ett samhällssystem, där den politiska ledningen är livrädd för sitt eget folk. Helt enkelt en stat utan självförtroende, och där de styrande därmed måste ta till rigorösa säkerhetsåtgärder för att känna sig trygga. Det är diktaturens eviga dilemma: eftersom ordet inte är fritt vet man heller aldrig vad folk egentligen tycker. Så skapas en paranoia även i de högsta kretsar.

Men även detta slutna, hierarkiska system har sina sprickor, för den i rätt position finns möjlighet till civil olydnad när tvivlet började smyga sig in. Precis som i Truffauts filmatisering av Ray Bradburys *Fahrenheit 451*, där brandmannen Montag (med uppgift att bränna böcker) till slut inte kan låta bli att stilla sin nyfikenhet kring vad dessa för samhället så farliga tingestar innehåller.

De andras liv är helt enkelt en femstjärnig höjdarfilm.

Gunder Andersson